

De væsentligste elementer i en digeprojektering skal herefter kort angives. Som udgangspunkt må den kritiske vandstand fastlægges. Vandstandshøjden er udtryk for den højde over DNN, som vandoverfladen ville have, hvis vandet var i fuldstændig ro. Man må dernæst bestemme det til den fastlagte vandstandshøjde svarende bølgeopløb, og i gensidig afhængighed heraf må man vælge digebygningsmaterialer (fyldmaterialer og overfladebeklædning) og profilform. Ved dimensionering af diget må man i øvrigt foretage visse tillæg, f. eks. til imødegåelse af usikkerhed ved de foretagne beregninger, til imødegåelse af sætninger i diget og på grund af vandspejlsstigning i havet i forhold til landjorden. Man har vel nok tidligere været tilbøjelig til at forestille sig et diges højde som et udtryk for digebeskyttelsens kvalitet. Det vil fremgå af de foranstående korte bemærkninger om de med en digeprojektering forbundne problemer, at en henvisning til et diges højde alene ikke er særlig beskrivende. Da man efter stormfloden i 1923 forhøjede Ribe dige med 55 cm, skete det ved en forlængelse af digeskråningerne og en afrunding foroven med 0,5 m radius. Det er umiddelbart forståeligt, at styrken af et sådant diges øverste del er begrænset. Ifølge den af stormflodsudvalget anbefalede principløsning for tilvejebringelse af en øget digebeskyttelse er der da heller ikke tale om nogen væsentlig forhøjelse af de bestående diger. Det er den foreslåede omprofilering, der skal hidføre den øgede beskyttelsesvirkning.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Ribe dige er anlagt i henhold til lov nr. 92 af 30. april 1909 om anlæg af et havdige fra Vester Vedsted til Store Darum i Ribe amt og forhøjet i henhold til lov nr. 77 af 29. marts 1924 om forhøjelse af diget på Manø og diget fra Vester Vedsted til Store Darum m. m. Diget blev bygget i 1911-14 med kronekote + 6,2 og i 1924-25 forhøjet til kote + 6,75 ved forlængelse af bag- og forskråningerne.

Hoveddigets længde er 15,2 km, hvortil kommer 3,3 km fløjdiger. Forlandet har især i området nord for Ribe kanal en god højde og bredde, nemlig en bredde på indtil ca. 700 m, aftagende mod syd og nord til mindre end 100 m. Forskråningen har en konkav form, altså med stejlere hældning i den øvre del af profilet. Bagskråningen er stejl

med hældning 1:1,5. Hoveddigets indre bæreme er fra 5 til 7 m bred.*)

Diget beskytter et areal på omkring 6.800 ha (areal under kote + 5,0 DNN). Ribe marsken er i princippet et langt, smalt marskområde, beskyttet af et langt dige. De beskyttede værdier er i alt-overvejende grad knyttet til områdets sydlige del omkring Ribe by. Som følge heraf har nogle medlemmer af stormflodsudvalget påpeget, at sikring af Ribe by og de tættere bebyggede områder i marsken, der må anses for en hovedbegrundelse for forøgelse af digesikkerheden, kan ske ved at anlægge et nyt, tilbagetrukket dige inde i Ribe marsk, hvilket er betydeligt mindre bekosteligt end at forstærke det bestående havdige i hele dets længde, bortset fra fløjdigerne, der ikke påtænkes forstærket. I prisniveau april 1975 er en forstærkning af det bestående dige for opnåelse af et sikkerhedsniveau med en middeltidsafstand på 200 år som nævnt i de indledende bemærkninger anslået til 66 mill. kr. Et tilbagetrukket, kortere dige foran Ribe by anslås at ville koste 16 mill. kr.

Ministeriet må for så vidt være enig i, at en isoleret økonomisk vurdering næppe kan begrunde valget af en forstærkning af det bestående dige frem for anlæg af et tilbagetrukket dige, men ministeriet må dog uanset dette anbefale, at den forøgede beskyttelse for Ribe marsk sker ved forstærkning af det bestående dige.

Et tilbagetrukket dige vil ikke forøge sikkerheden for hovedparten af Ribe marsk, og heri ligger 432 gårde og huse med terrænkote under + 5,0 DNN, hvoraf atter 204 gårde og huse har terrænkote under + 4,0 DNN. Tværtimod vil de arealer, der måtte komme til at ligge mellem det nuværende dige og et tilbagetrukket dige få en lidt ringere beskyttelse end den beskyttelse, området har nu. Ved et gennembrud af det nuværende dige ville det areal, der oversvømmes, være formindsket, og en lidt højere vandstand i arealet mellem det nuværende dige og et nyt dige måtte påregnes at blive resultatet.

Ministeriet lægger vægt på, at man allerede ved loven af 1909 har fastlagt en digelinie for Ribe marsk, som siden er fastholdt. Ejendommene i det område, som ville komme til at ligge foran et tilbagetrukket dige, har været med til at udrede udgifterne såvel til anlæg som til vedligeholdelse af det nuværende dige, og man kan næppe se bort fra, at beboere i området med rette kan hævde at have en rimelig forventning om, at en forøget digesikkerhed, som samfundet finder det begrundet at tilvejebringe for Ribe marsk, også kommer det på-

* (Bæreme: vandret areal ved digefoden).